

# ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ, ФІТНЕС І РЕКРЕАЦІЯ. ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ РІЗНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ. ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ

## Переваги та недоліки організації активного дозвілля на базі рекреаційних локацій торговельно-розважальних центрів

Олена Андрєєва, Дмитро Мальцев, Ксенія Левінська

Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ, Україна

**Анотація.** Розглянуто особливості організації активного сімейного дозвілля на базі торговельно-розважальних центрів. *Мета.* Здійснити експертну оцінку переваг та недоліків організації сімейного дозвілля на базі торговельно-розважальних центрів. *Методи.* Аналіз фахової науково-методичної літератури, експертне оцінювання, методи математичної статистики. *Результати.* Визначено, що великою популярністю серед громадян користуються різнопланові оздоровчо-рекреаційні послуги, що надаються спеціалізованими оздоровчими центрами і комплексами. Зазначено, за узгодженою думкою експертів, зумовлено збільшенням фонду вільного часу населення, розвитком індустрії розваг та відпочинку, підвищенням інтересу споживачів до організованого сімейного дозвілля, урбанізацією, підвищенням якості та рівня життя, зростанням культурно-освітнього рівня. Виявлено основні переваги організації сімейного дозвілля на базі торговельних центрів: незалежність від погодних умов, доступність місць проведення, зручне розташування (у кроковій доступності), наявність кадрового забезпечення фахівцями, безпечні умови для проведення занять, орієнтація на інтереси клієнтів. До основних недоліків організації сімейного дозвілля на базі торговельних центрів експертами віднесено: фінансові, матеріально-технічні, організаційно-методичні, інформаційні.

**Ключові слова:** експертна оцінка, вільний час, споживачі, оздоровчо-рекреаційні послуги, торгові центри, критерії ефективності.

Olena Andreieva, Dmytro Maltsev, Ksenia Levinska

### ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF ORGANIZING ACTIVE LEISURE ON THE BASIS OF RECREATIONAL LOCATIONS OF SHOPPING MALLS

**Abstract.** The features of organizing active family leisure on the basis of shopping and entertainment centers are considered. *Objective.* To carry out an expert assessment of the advantages and disadvantages of organizing family leisure on the basis of shopping and entertainment centers.

*Methods.* Analysis of professional scientific and methodological literature, expert evaluation, methods of mathematical statistics. *Results.* It was determined that diverse health and recreational services provided by specialized health-related centers and complexes are very popular among citizens. This, according to the agreed opinion of experts, is due to an increase in the leisure time fund of the population, the development of the entertainment and recreation industry, increased consumer interest in organized family leisure, urbanization, improved quality and standard of living, and an increase in the cultural and educational level. The main advantages of organizing family leisure on the basis of shopping malls are identified: independence from weather conditions, availability of venues, convenient location (within walking distance), availability of staffing with specialists, safe conditions for conducting classes, and focus on the interests of customers. The main disadvantages of organizing family leisure on the basis of shopping malls are as follows: financial, material and technical, organizational, methodological, and informational.

**Keywords:** expert evaluation, leisure time, consumers, health and recreational services, shopping centers, efficiency criteria

Andreieva O., Maltsev D., Levinska K.  
Advantages and disadvantages of organizing active leisure on the basis of recreational locations of shopping malls. Theory and Methods of Physical education and sports. 2023; 1: 15–20  
DOI: 10.32652/tmfvs.2023.1.15–20

Андрєєва О., Мальцев Д., Левінська К. Переваги та недоліки організації активного дозвілля на базі рекреаційних локацій торговельно-розважальних центрів. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2023; 1: 15–20  
DOI: 10.32652/tmfvs.2023.1.15–20

**Вступ.** Особливість сучасного світу полягає в тому, що значна частина бюджету часу орієнтована на дозвілля [18–20]. Більшість населення різних країн світу планує свій відпочинок разом із сім'єю [17]. Батьки можуть належним чином відпочивати лише тоді, коли поряд діти, які життєрадісні та здорові, а також зайняті продуктивною діяльністю. Останнім часом дослідниками зазначається, що споживачі будь-якого віку проводять більше часу в торговельно-розважальних центрах (ТРЦ), ніж будь-де, крім дому, роботи та школи [17]. ТРЦ приваблюють клієнтів можливістю шопінгу та розваг [4, 8]. Науковці стверджують, що клієнти усвідомлюють додаткові зручності та послуги, які надаються ТРЦ [15]. Центр має дуже важливе значення для соціальних питань через відкриті простори, які дозволяють людям взаємодіяти. Задоволення якістю і доступністю дозвіллено-розважального сервісу є для людини індикатором її соціального становища, а для суспільства – показником розвитку економіки країни в цілому та її соціально-культурної сфери.

В глобалізованому світі практика створення спеціальних умов або продуктів для організації процесів дозвілля або розваг стала одним з провідних напрямів глобальної постіндустріальної економіки. Кінцевою метою анімаційного сервісу на базі ТРЦ є задоволеність відпочинком, його гарний настрій, позитивні враження, відновлення моральних та фізичних сил [22]. Значення анімаційного сервісу на базі ТРЦ полягає у підвищенні якості, різноманітності та привабливості продукту, збільшення кількості постій-

них клієнтів, попиту на анімаційний продукт, підвищення навантаження на матеріальну основу підприємства. Дослідниками наголошується на значному інтересі до питань організації сімейного дозвілля [17, 22].

У сучасних умовах популярності набувають багатофункціональні центри сімейного відпочинку, які можуть задовольнити освітні, пізнавальні, оздоровчі і рекреаційні напрями сімейного дозвілля [1]. Рациональне планування сімейного дозвілля із урахуванням інтересів усіх членів сім'ї сприяє повноцінному відпочинку та цікавому проведенню вільного часу. Тому організатори центрів дозвілля можуть надати кваліфіковану консультацію сім'ям щодо вибору видів і форм дозвілля [11]. На сьогодні досліджень, які стосуються вивчення особливостей організації активного дозвілля різних груп населення в умовах розважальних комплексів, виразно не вистачає. Для підвищення якості організації сімейного дозвілля на базі ТРЦ доцільним є визначення наявних недоліків та переваг.

Дослідження виконано відповідно до плану НДР НУФВСУ на 2021–2025 рр. за темою кафедри здоров'я, фітнесу та рекреації «Теоретичні та технологічні засади оздоровчо-рекреаційної рухової активності та здорового способу життя різних груп населення» (номер держреєстрації 0121U107534).

**Мета дослідження** – провести експертну оцінку переваг та недоліків організації сімейного дозвілля на базі торговельно-розважальних центрів.

**Методи дослідження:** аналіз фахової науково-методичної літератури, експертне оцінювання, методи математичної статистики.

**Результати дослідження.** До експертизи було залучено 15 фахівців. Досвід роботи експертів у сфері організації дозвілля коливався у межах 5–17 років і був розподілений за нормальним законом (рис. 1).

Середній стаж роботи експертів становив  $9,9 \pm 3,3$  року, де дані представлені у вигляді середнього й стандартного відхилення.

У ході дослідження з метою встановлення переваг та недоліків орга-

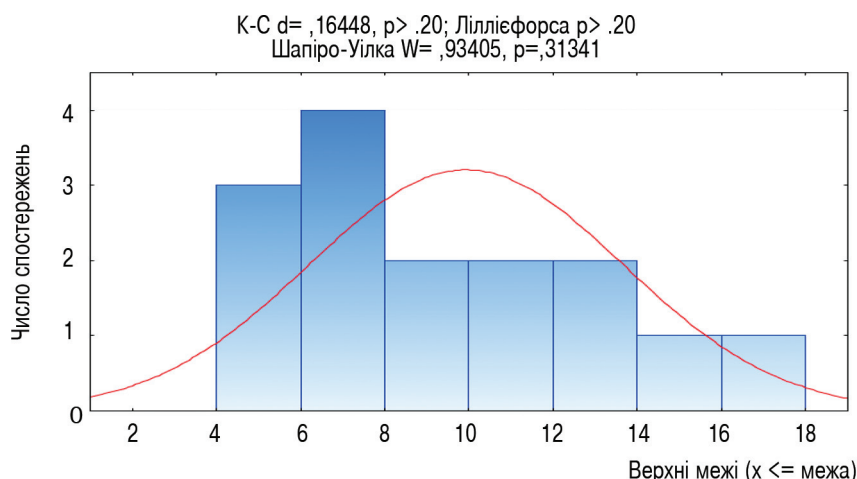


Рисунок 1 – Перевірка гіпотези про нормальний закон розподілу експертів за досвідом роботи

нізації активного сімейного дозвілля на основі використання засобів зимової рекреації в умовах ТРЦ застосовували метод експертних оцінок. На етапі формування експертної групи було проведено педагогічне опитування, в ході якого претендентам пропонували визначитися щодо рівня їхньої компетентності в даних питаннях. За умови високої оцінки рівня своєї компетентності, експерти запрошувалися до участі в дослідженні. Таким чином було вирішено проблему формування експертної групи у складі 15 осіб. Кожне твердження, подане в експертному листі, крім стажу роботи за фахом, оцінювали експерти за 10-бальною шкалою, де 1 бал відповідав повній незгоді експерта з висловлюванням, а 10 балів – максимальній згоді (оцінці).

Перевірку вихідних даних на їх підпорядкування нормальному закону розподілу здійснювали за критерієм узгодженості Шапіро-Уїлка [21]. Для оцінки узгодженості думок фахівців (експертів) використовували алгоритм аналізу за умови нестрогої послідовності ранжування експертних оцінок [2]. Визначали коефіцієнт конкордації Кендалла та величину критерію  $\chi^2$ . За рівень значущості приймали величину  $\alpha = 0,05$ . Всі розрахунки зазначених критеріїв виконували за допомогою програми Statistica 10.0 (Soft, USA).

Важливою була думка експертів щодо визначення переваг та недоліків організації активного сімейного дозвілля з використанням зимових

видів рекреації на базі торговельно-розважальних центрів. Оцінюючи найбільш суттєві передумови впровадження оздоровчо-рекреаційних технологій, спрямованих на організацію сімейного дозвілля, експерти зійшлися в думці ( $W = 0,783$ ;  $\chi^2 = 58,728$ ;  $p < 0,05$ ), що передовсім на сімейне дозвілля впливає збільшення фонду вільного часу населення (рис. 2).

Другий і третій щаблі у рейтингу відповідно посіли розвиток індустрії розваг та відпочинку і підвищення інтересу споживачів до організованого сімейного дозвілля. Варто вказати, що пункт «Інше» не обрав жоден з опитаних, отже, на їхню думку, запропонований перелік повністю вичерпує найсуттєвіші передумови впровадження оздоровчо-рекреаційних технологій, спрямованих на організацію сімейного дозвілля.

Стосовно переваг організації сімейного дозвілля на базі торговельно-розважальних центрів, то думка експертів також виявилась узгодженою ( $W = 0,753$ ;  $\chi^2 = 56,546$ ;  $p < 0,05$ ). Вони висловилися, що зручне розташування ТРЦ, особливо у кроковій доступності, є головною перевагою під час організації сімейного дозвілля (рис. 3). Слід зазначити, що серед пріоритетних переваг виявилися доступність місць проведення (друге місце в рейтингу) та безпечні умови для проведення занять (третє місце).

Вивчаючи недоліки організації сімейного дозвілля на базі торговельно-розважальних центрів, з'ясовано, що експерти насамперед називають його

переважно комерційну орієнтацію, фінансові обмеження, пов'язані з високою вартістю абонементу (разового відвідування). Зазначений недолік було оцінено в максимальну кількість балів  $Me = 9$  (9; 9) балів ( $W = 0,928$ ;  $\chi^2 = 111,325$ ;  $p < 0,05$ ). Водночас, вагомими недоліками експертами визнано брак сучасного інформаційного супроводу рекреаційного ефекту сімейного дозвілля, а також недостатній рівень методичного забезпечення оздоровчо-рекреаційних занять для сімей. Тут варто акцентувати увагу на тому, що експертам пропонували оцінити кожен із запропонованих недоліків у балах, причому різні недоліки могли бути оцінені однаковою кількістю балів. Причому другий за рейтингом недолік, а саме брак сучасного інформаційного супроводу, експерти оцінили у 7 (7; 8) балів, а третій за негативним впливом – недостатній рівень методичного забезпечення – у 6 (6; 7) балів (рис. 4).

Як видно з рисунка 4, впровадження інновацій в організацію сімейного дозвілля без попередньої апробації та недостатній рівень взаємодії з батьками експерти оцінили найменшою кількістю балів, отже зазначені недоліки найменше впливають на стан організації сімейного дозвілля на базі ТРЦ.

У ході аналізу додаткових сервісів та послуг, які доцільно пропонувати на рекреаційних локаціях ТРЦ для підвищення якості організації сімейного дозвілля, доведено узгодженість думок експертів ( $W = 0,949$ ;  $\chi^2 = 199,280$ ;  $p < 0,05$ ). Статистичні розрахунки й отриманий рейтинг додаткових сервісів та послуг представлено в таблиці (табл. 1). Згідно з отриманими даними, пропозиція розважальних програм – найбільш дієвий захід для удосконалення організації сімейного дозвілля. Як можна пересвідчитися, наявність фітнес-зони, послуг фотографа та творчої майстерні не є, з точки зору експертів, надважливими для підвищення якості організації сімейного дозвілля.

Серед видів послуг, які, як стверджують експерти, слід включати в заняття під час організації сімейного дозвілля на базі ТРЦ ( $W = 0,910$ ;

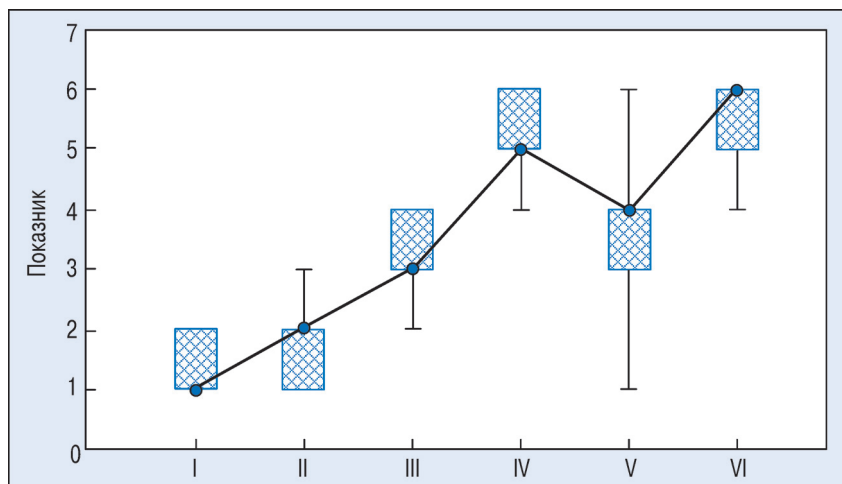


Рисунок 2 – Рейтинг передумов впровадження оздоровчо-рекреаційних технологій:

I – збільшення фонду вільного часу населення; II – розвиток індустрії розваг та відпочинку; III – підвищення інтересу споживачів до організованого сімейного дозвілля; IV – урбанізація; V – підвищення якості та рівня життя; VI – зростання культурно-освітнього рівня

● – медіана; □ – 25–75 % (процентилі); I – min-max

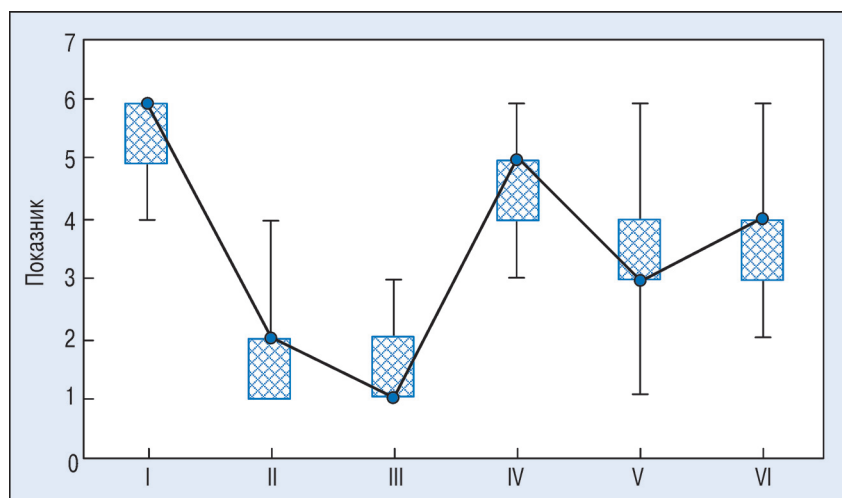


Рисунок 3 – Рейтинг переваг організації сімейного дозвілля на базі торговельно-розважальних центрів:

I – незалежність від погодних умов; II – доступність місць проведення; III – зручне розташування (у кроковій доступності); IV – наявність кадрового забезпечення фахівцями; V – безпечні умови для проведення занять; VI – орієнтація на інтереси клієнтів

● – медіана; □ – 25–75 % (кватилі); I – min-max

$\chi^2 = 81,915$ ;  $p < 0,05$ ), трійку лідерів становлять прогулянки, катання на ковзанах (роликах) та заняття у воді.

Найбільш інформативними критеріями ефективності оздоровчо-рекреаційної технології організації сімейного дозвілля експертами спільно ( $W = 0,777$ ;  $\chi^2 = 81,609$ ;  $p < 0,05$ ) визначено покращення якості життя, сімейного благополуччя та збільшення обсягу рухової активності (рис. 5).

Зазначене було враховано нами під час розробки оздоровчо-рекреаційної технології в умовах ТРЦ, а також використано у ході розробки і оцінювання ефективності оздоровчо-рекреаційної технології організації сімейного дозвілля на базі торговельних центрів.

**Дискусія.** Сім'я, як мала соціальна група, має певні потреби у сфері рекреаційних послуг. Специфічні рекреаційні потреби сімей: збережен-



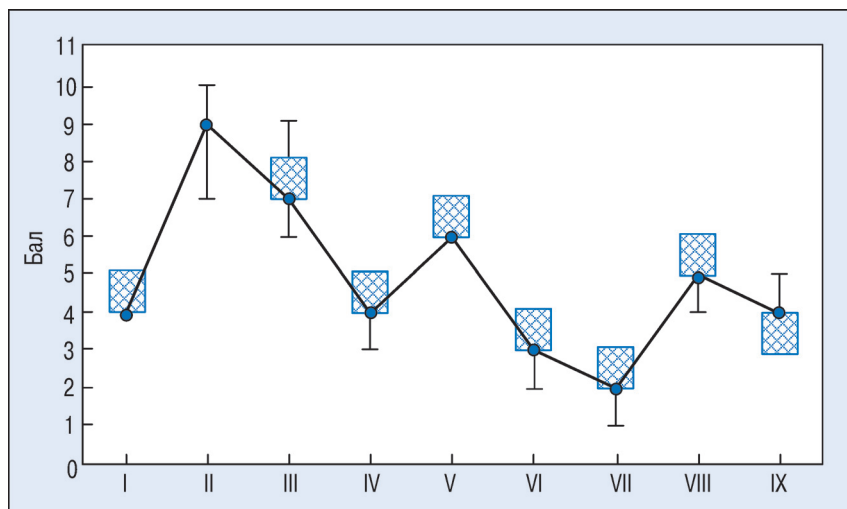


Рисунок 4 – Оцінка недоліків організації сімейного дозвілля на базі торговельно-розважальних центрів:

I – обмежені рекреаційні локації (зазвичай одним видом рухової активності); II – комерційна орієнтація, фінансові обмеження, пов'язані з високою вартістю абонементу (разового відвідування); III – брак сучасного інформаційного супроводу рекреаційного ефекту сімейного дозвілля; IV – невідповідність фахівців до роботи з різновіковою аудиторією при організації сімейного дозвілля; V – недостатній рівень методичного забезпечення оздоровчо-рекреаційних занять для сімей; VI – впровадження інновацій в організацію сімейного дозвілля без попередньої апробації; VII – недостатній рівень взаємодії з батьками; VIII – недостатня поінформованість споживачів про наявність ринку оздоровчо-рекреаційних послуг; IX – відсутність територіально-доступного розважального центру, відсутність цікавих пропозицій

● – медіана; ▣ – 25–75 % (квільтиль); ┆ – min-max

Таблиця 1. Рейтинг додаткових сервісів та послуг, спрямованих на удосконалення організації сімейного дозвілля на базі торгово-розважального центру

Вид послуг	Середній ранг	Сума рангів	Місце у рейтингу
Послуги громадського харчування (кафе)	12,07	181,00	12
Кінозал	10,67	160,00	11
Кімната для малюків (послуги няні)	9,80	147,00	10
Прокат інвентарю	8,33	125,00	8
Майстер-класи	2,13	32,00	2
Доступність онлайн-послуг (перегляд розкладу, актуальні дані про завантаженість залу, групи, тренера, кімнати, атракціонів, безготівковий розрахунок, бонусна карта)	8,60	129,00	9
Індивідуальні заняття	3,00	45,00	3
Індивідуальна анімація	5,27	79,00	5
Розважальні програми	1,40	21,00	1
Послуги фотографа	13,93	209,00	14
Творча майстерня	14,47	217,00	15
Ігрові локації	6,00	90,00	6
Фітнес-зона	13,27	199,00	13
Групові відвідування	7,40	111,00	7
Усе перелічене	3,67	55,00	4

ня та зміцнення здоров'я, організація відпочинку та дозвілля у вільний час, спільна діяльність дітей та батьків, спрямована на фізичне вдосконалення та творчий розвиток [9]. При різноманітні форм та способів проведення дозвілля сьогодні люди часто зіштовхуються з проблемою вибору. Перенасиченість ринку дозвілля веде до втрати орієнтації у пропонованих послугах і найчастіше до втрати бажання різноманітно проводити вільний час. На сьогодні існує ряд інноваційних форм проведення дозвілля, які підходять для організації вільного часу сімей з цілого ряду причин: відносна фінансова доступність, зручне розташування, доступність у вихідні дні, незалежність від сезону та погодних умов (в основному використовуються криті майданчики) [5].

Планування сімейного дозвілля необхідно здійснювати залежно від того, яка структура сім'ї, які за віком члени родини. Чим більше учасників, тим більш ретельно необхідно обирати види, форми і методи дозвілля, місце його проведення для задоволення потреб, інтересів усієї родини [11].

Проблемою організації сімейного дозвілля, виникнення і розвитку розважальних центрів в Україні займалися багато дослідників [3, 12, 13], аналізуючи основні тенденції розвитку розважальних зон та центрів дозвілля в торгово-розважальних комплексах великих мегаполісів України. У XXI ст. почали відкриватись нові форми закладів дозвілля, які виникли з комунікативно-рекреаційного простору громадських та торговельних комплексів і стали результатом процесу розбудови суспільства та швидкого розвитку приватного підприємництва.

Загальні принципи і тенденції в діяльності українських ТРЦ відображають глобальні тренди уніфікованих соціально-культурних практик, індивідуальних до національно-культурної специфіки. Основу проєктів ТРЦ становлять такі чинники: синтез усіх можливих дозвіллевих функцій; відповідність технологій будівництва, обладнання та освітлення сучасним досягненням науки, техніки та технологій; можливість надавати максимально широкий комплекс послуг для активного відпочинку, розваг та рекреації [16].

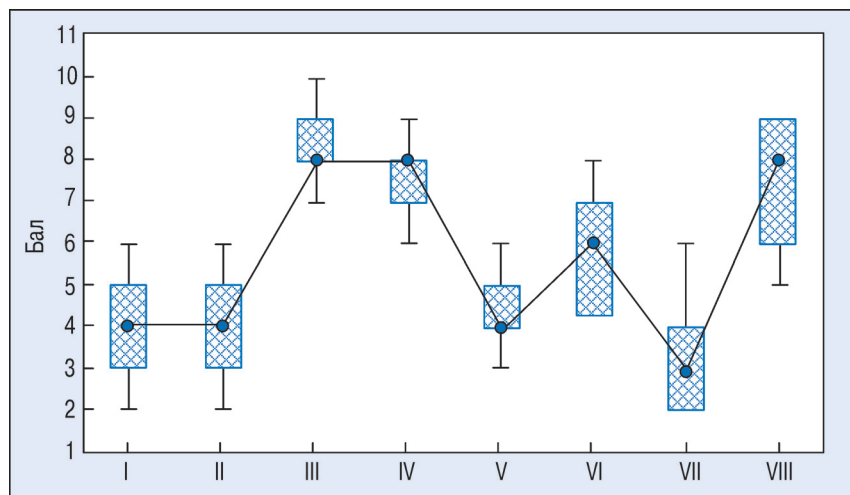


Рисунок 5 – Оцінка критеріїв ефективності оздоровчо-рекреаційної технології:

I – покращення показників фізичного стану; II – покращення психоемоційних показників; III – покращення якості життя; IV – покращення сімейного благополуччя; V – покращення соціальної взаємодії та комунікації; VI – підвищення інтересу до систематичного відвідування занять; VII – зниження захворюваності; VIII – збільшення обсягу рухової активності

● – медіана; – 25–75 % (квартіль); – min-max

Використання простору ТРЦ з метою організації дозвілєвої діяльності сімей досліджували С. Р. Кияголова, В. П. Грахов, О. Л. Симченко, Е. Л. Чазов, Д. И. Иванова, Д. В. Нелюбина [4, 8]. Як зазначає А. О. Желнина [6], ТРЦ синтезують усі можливі способи проведення часу та пропонують аналог міського центру під дахом: внутрішні простори торгового центру багато в чому копіюють простір вулиці. Важлива риса ТРЦ – поєднання шопінгу та дозвілля, магазинів та розважальних закладів. Сучасні ТРЦ пропонують широкий асортимент варіантів того, як можна провести вільний час батькам із дітьми.

За даними науковців, до 2014 р. українська сфера розваг і відпочинку характеризувалася найвищими темпами зростання серед східноєвропейських країн (6,1 % на рік), що пояснювалося підвищенням споживчих витрат на розваги, які з кожним роком нарощували частку в загальній структурі витрат домогосподарств [7]. Втім, кризові явища в економіці припинили це зростання й подальший суттєвий ріст ринку можна очікувати лише після стабілізації економіки та початку значного зростання рівня життя населення. Експерти зазначають, що розвитку сфери розваг і відпочинку в Україні сприяє конкуренція між ТРЦ. З метою залучення відвідувачів, девелопери приділяють увагу обладнанню роз-

важальних зон, встановлюючи різні атракціони, що збільшує потік відвідувачів у середньому на 30 % [10]. Як наслідок – площа розважального сегменту ТРЦ має тенденцію до збільшення, становлячи на цей час від 15 до 50 % площі всього торговельного комплексу [7]. Розвиток розважальних зон у складі ТРЦ є важливим складником їхньої маркетингової стратегії, адже в майбутньому саме наявність цікавих закладів стане головною конкурентною перевагою ТРЦ [14, 15].

Нами підтверджено дані науковців про основні переваги організації рекреаційних занять на базі торговельних центрів. Створення рекреаційно-розважальних локацій сприяє задоволенню індивідуальних рекреаційних потреб клієнтів, а саме потреб у відновленні фізичних і духовних сил людини в її фізичному, інтелектуальному й духовному вдосконаленні, зміні звичного оточення, відновлення здоров'я, знання в собі, пізнання навколишнього світу, подолання перешкод, задоволення естетичних потреб, духовне збагачення, втеча від повсякденності тощо [1].

У ході дослідження нами доповнено та розширено інформацію про недоліки організації сімейного дозвілля на базі торговельних центрів [15]. Зокрема, звертається увага на обмеженість рекреаційних локацій, високу вартість абонементів; брак су-

часного інформаційного супроводу, недостатній рівень підготовленості фахівців з організації сімейного дозвілля та методичного забезпечення оздоровчо-рекреаційних занять для різновікової аудиторії; недостатню поінформованість споживачів про оздоровчо-рекреаційні послуги тощо.

**Висновки.** Оцінено переваги і недоліки організації сімейного дозвілля на базі торговельно-розважальних центрів. Обґрунтовано критерії ефективності оздоровчо-рекреаційної технології організації сімейного дозвілля, серед яких експертами ( $W = 0,777$ ;  $\chi^2 = 81,609$ ;  $p < 0,05$ ) основними визначено такі: покращення якості життя, покращення сімейного благополуччя та збільшення обсягу рухової активності.

**Перспективи подальших досліджень** передбачають розробку маркетингових стратегій розвитку програм спортивної анімації на базі рекреаційних локацій розважальних центрів із залученням різних груп населення до оздоровчо-рекреаційної рухової активності та організаційно-методичних умов для їх реалізації.

**Конфлікт інтересів.** Автори заявляють, що відсутній будь-який конфлікт інтересів.

## ЛІТЕРАТУРА

1. Андрєєва О. Соціально-психологічні чинники, що детермінують рекреаційно-оздоровчу активність осіб різного віку. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2014;3(106):25-31.
2. Бишевец НГ, Сергієнко КМ, Голованова НЛ. Підготовка студентів закладів вищої освіти фізкультурного профілю до застосування методу експертних оцінок. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2018;1:29-35.
3. Вертугіна ВМ, Сінозацька ТП. Дитячі розважальні центри: європейський досвід та українські реалії. Молодий вчений. 2017;50(10.2):9-13.
4. Грахов ВП, Симченко ОЛ, Чазов ЕЛ, Иванова ДИ, Нелюбина ДВ. Конкурентоспособність торгово-розважальних центрів регіону. Вестник ЧелГУ. 2019;7(429):139-151.
5. Дедюшина ЕВ. Инновационные формы организации игрового досуга молодой семьи в условиях города. Вестник МГУКИ. 2018;5:85.
6. Желнина АА. Социокультурное значение пространств потребления в постсоветском городе (на примере торговых центров Санкт-Петербурга). Вестник Санкт-Петербургского университета. 2010;1:330-5.
7. Іванченко НР. Маркетингові стратегії підприємств на ринку торговельно-розважальних послуг [дисертація]. Тернопіль: 2015. 201 с.
8. Кияголова СР. Торгово-розважальний центр і культура: точки соприкосновения. Опыт организации культурно-досуговых мероприятий в крупнейшем молле Казахстана

«АРОРТ». Изобразительное искусство Урала, Сибири и Дальнего Востока. 2020;5:162-7.

9. Приступа ЄН, Жданова ОМ, Линець ММ та ін. Фізична рекреація: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів фіз. виховання і спорту. Львів: ЛДУФК; 2010. 447 с.

10. Ринок атракціонів в Україні [Інтернет]. Доступно: [ua/articles/ryinok-atraktsionov-v-ukraine/](http://ua/articles/ryinok-atraktsionov-v-ukraine/).

11. Саюк ВІ. Організація дозвілля з сім'ями. В: Шоробура ІМ, редактор. Партнерство в освіті та соціальній роботі: сучасні виклики та перспективи. Матеріали міжвузівської науково-практичної конференції, 2022 Лют 22; Хмельницький: ПП «А. В. Царук»; 2022. с. 188.

12. Юрчишин ОМ, Думич ВС. Комплексне дослідження дитячого розважального центру «Sky Park» у місті Львові. Містобудування та територіальне планування. 2014;54:496-501.

13. Успенська ТО. Основні тенденції розвитку дитячих розважальних зон та центрів дозвілля в торгово-розважальних комплексах великих мегаполісів України. Архітектурний вісник КНУБА. 2013;1:162-8.

14. Устьян О. Тенденції розвитку сфери розваг і відпочинку України. В: Мережевий бізнес: становлення, проблеми, інновації. Матеріали VII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 2017 Квіт 27-28; Полтава. Полтава: ПУЕТ; 2017. с. 127-30.

15. Устьян ОЮ. Дослідження особливостей споживацької поведінки та маркетингової діяльності підприємств сфери розваг і відпочинку. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. 2018;1(86):56-61.

16. Чеботасва О, Бем Є. Дозвіллево-розважальні комплекси України в контексті процесів культурної глобалізації. Молодий вчений. 2019;1(65):345-9.

17. Alvarez Muñoz JS, Hernández Prados MÁ. Types of Family Leisure Activities in Families With Adolescents. Journal of Family Issues. 2023. <https://doi.org/10.1177/0192513X221150995>

18. Andriieva O, Maltsev D, Kashuba V, Grygus I, Zaharina E, Vindyk A, et al. The Correlation between the Level of Health-Improving and Recreational Physical Activity and Family Well-Being. Physical Education Theory and Methodology. 2022;22(3s):S94-101. DOI: 10.17309/tmfv.2022.3s.13.

19. Andriieva, O., Maltsev, D., Kashuba, V., Dutchak, M., Ratnikov, D., Grygus, I., Byshevets, N., & Horodinska, I. Relationship Between Quality of Life and Level of Physical Activity and Family Well-Being. Physical Education Theory and Methodology, 2022;22(4), 569–575. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2022.4.16>

20. Hakman A, Andriieva O, Kashuba V, Dutchak M, Tomenko O, Cherednichenko S, Bolshakova I. Effect of recreational activities in urban parks on the overall condition of sedentary older adults. Journal of Physical Education and Sport. 2021;21:2864-71. DOI: 10.7752/jpes.2021.s5381.

21. Kashuba, V, Stepanenko, O, Byshevets, N, Kharchuk, O, Savliuk, S, Bukhovets, B, Grygus, I, Napierala, M, Skaliy, T, Hagner-Derengowska, M, Zukow, W. Formation of Human Movement and Sports Skills in Processing Sports-pedagogical and Biomedical Data in Masters of Sports. International Journal of Human Movement and Sports Sciences, 2020;8(5):249-57. DOI:10.13189/saj.2020.080513.

22. Maltsev D, Andriieva O, Kashuba V, Yarmak O, Dobrodub E, Grygus I, Prusik K. Assessment of the Quality of Active Family Leisure. Physical Education Theory and Methodology, 2022;22(3): 386-92. DOI: 10.17309/tmfv.2022.3.13.

## LITERATURE

1. Andriieva O. Sociopsychological factors determining recreational and health-related activity of different age persons. Teoriia i metodyka fizykhovannia i sportu. 2014;3(106):25-31.

2. Byshevets NG, Serhienko KM, Holovanova NL. Training of students of higher educational institutions of physical education profile to apply the method of expert evaluation. Teoriia i metodyka fizykhovannia i sportu. 2018;1:29-35.

3. Vertuhina VM, Sinozatska TP. Children's entertainment centers: European experience and Ukrainian realities. Molodyi vchenyi. 2017;50(10.2):9-13.

4. Grakhov VP, Simchenko OL, Chazov EL, Ivanova DI, Nelyubina DV. Competitiveness of regional shopping and entertainment centers. Vestnik ChelSU. 2019;7(429):139-151.

5. Dedyushina EV. Innovative forms of organizing playful leisure for young families in the city. Vestnik MGUKI. 2018;5:85.

6. Zhelnina AA. Sociocultural meaning of consumption spaces in the post-Soviet city (on the example of shopping centers in St. Petersburg). Vestnik Sankt-Peterburg universitet. 2010;1:330-5.

7. Ivanenko NR. Marketing strategies of enterprises in the market of shopping and entertainment services [dissertation]. Ternopil.; 2015. 201 p.

8. Kilyaoglova SR. Shopping and entertainment center and culture: points of contact. Experience of organizing cultural and leisure events in the largest mall in Kazakhstan «АРОРТ». Izobrazitelnoye iskustvo Urala< Sibiri I Falnego Vostoka. 2020;5:162-7.

9. Prystupa EH, Zhdanova OM, Linets MM et al. Physical recreation: a textbook for students of higher educational institutions of physical education and sports. Lviv.: LSUUPC; 2010. 447 p.

10. Market of attractions in Ukraine [Internet]. Available: [ua/articles/ryinok-atraktsionov-v-ukraine/](http://ua/articles/ryinok-atraktsionov-v-ukraine/).

11. Sayuk V. Organization of leisure activities for families. In: Shorobura IM, editor. Partnership in education and social work: current challenges and prospects. Materialy naukovo-praktychnoi konferentii; 2022 Feb 22; Chmelnytskyo: PP «A. V. Tsaruk»; 2022. p. 188.

12. Yurchyshyn OM, Dumych VS. Comprehensive study of the children's entertainment center «Sky Park» in Lviv. Urban planning and territorial planning. 2014;54:496-501.

13. Uspenska TO. The main trends in the development of children's entertainment zones and leisure centers in shopping malls of major Ukrainian cities. Arkhitekturnyi visnyk KNUBA. 2013;1:162-8.

14. Ustian O. Trends in the development of entertainment and recreation sphere in Ukraine. B: Network business: formation, problems, innovations. Materialy VII Mizhnarodnoi internet-konferentsii; 2017 Apr 27-28; Poltava. Poltava: PUET; 2017. p. 127-30.

15. Ustian O.Y. Study of the peculiarities of consumer behavior and marketing activities of enterprises in the field of entertainment and recreation. Naukovyi visnyk Poltavskoho universytetu ekonomiky i torhivli. 2018;1(86):56-61.

16. Chebotaiava O, Bem E. Leisure and entertainment complexes of Ukraine in the context of cultural globalization processes. Molodyi vchenyi. 2019;1(65):345-9.

17. Alvarez Muñoz JS, Hernández Prados MÁ. Types of Family Leisure Activities in Families With Adolescents. Journal of Family Issues. 2023. <https://doi.org/10.1177/0192513X221150995>

18. Andriieva O, Maltsev D, Kashuba V, Grygus I, Zaharina E, Vindyk A, et al. The Correlation between the Level of Health-Improving and Recreational Physical Activity and Family Well-Being. Physical Education Theory and Methodology. 2022;22(3s):S94-101. DOI: 10.17309/tmfv.2022.3s.13.

19. Andriieva, O., Maltsev, D., Kashuba, V., Dutchak, M., Ratnikov, D., Grygus, I., Byshevets, N., & Horodinska, I. Relationship Between Quality of Life and Level of Physical Activity and Family Well-Being. Physical Education Theory and Methodology, 2022;22(4), 569–575. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2022.4.16>

20. Hakman A, Andriieva O, Kashuba V, Dutchak M, Tomenko O, Cherednichenko S, Bolshakova I. Effect of recreational activities in urban parks on the overall condition of sedentary older adults. Journal of Physical Education and Sport. 2021;21:2864-71. DOI: 10.7752/jpes.2021.s5381.

21. Kashuba, V, Stepanenko, O, Byshevets, N, Kharchuk, O, Savliuk, S, Bukhovets, B, Grygus, I, Napierala, M, Skaliy, T, Hagner-Derengowska, M, Zukow, W. Formation of Human Movement and Sports Skills in Processing Sports-pedagogical and Biomedical Data in Masters of Sports. International Journal of Human Movement and Sports Sciences, 2020;8(5):249-57. DOI:10.13189/saj.2020.080513.

22. Maltsev D, Andriieva O, Kashuba V, Yarmak O, Dobrodub E, Grygus I, Prusik K. Assessment of the Quality of Active Family Leisure. Physical Education Theory and Methodology, 2022;22(3): 386-92. DOI: 10.17309/tmfv.2022.3.13.

## ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ

**Андрєєва Олена Валеріївна** <https://orcid.org/0000-0002-2893-1224>, [olena.andreeva@gmail.com](mailto:olena.andreeva@gmail.com)

**Мальцев Дмитро Костянтинович** <https://orcid.org/0000-0003-2127-3385>, [maltsev1994@ukr.net](mailto:maltsev1994@ukr.net)

**Лєвінська Ксенія Ігорівна** <https://orcid.org/0000-0002-8206-6745>, [andreeva.ksjusha@gmail.com](mailto:andreeva.ksjusha@gmail.com)

Національний університет фізичного виховання і спорту України,  
вул. Фізкультури 1, м. Київ, 03150, Україна

## INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

**Andriieva Olena** <https://orcid.org/0000-0002-2893-1224>, [olena.andreeva@gmail.com](mailto:olena.andreeva@gmail.com)

**Maltsev Dmytro** <https://orcid.org/0000-0003-2127-3385>, [maltsev1994@ukr.net](mailto:maltsev1994@ukr.net)

**Levinska Ksenia** <https://orcid.org/0000-0002-8206-6745>, [andreeva.ksjusha@gmail.com](mailto:andreeva.ksjusha@gmail.com)

National University of Ukraine on Physical Education and Sport  
Fizkul'tury str. 1, Kyiv, 03150, Ukraine

Надійшла 10.01.2023